

Justícia Social

15 cts.

SETMANARI SOCIALISTA

Solament el Socialisme farà de cada nació, reconciliada finalment amb ella mateixa, una parcel·la de la Humanitat.

JEAN JAURÈS.

Redacció: Pi, 11. - BARCELONA

Resposta

Dels articles d'en Marcell Domingo dedicats a la creació de l'Esquerra Catalana, un va expressament dirigit a nosaltres. Hem dit ja en altres ocasions la consideració afectuosa que l'articulista ens inspira. Podem, doncs, amb major llibertat contestar les seves reflexions.

Som uns enamorats de la democràcia i de les llibertats públiques. Per defensar-les farem els sacrificis necessaris. No podem viure sense elles i comprenem que llur supressió enverina la nostra vida. Tenim, però, un criteri—purament ocasional—pel moment present. Volem defensar-les sols. Volem que cada u demostrï clara i palesament si les estima, i com i fins on sap defensar-les.

Tenim moltíssimes raons. La principal de totes és que tenim un dret a la llibertat molt distint d'alguns que potser vindrien al costat nostre. El que no té consciència del valor de la democràcia i de la llibertat abans ni després de perdre-les, no pot compartir amb nosaltres aquesta exigència de restitució. Ha de canviar els termes de la demanda i portar-se el plet tot sol, com nosaltres mateixos.

Es massa heterogeni el nombre i el caràcter dels que poden clamar per la llibertat i el dret, i encara més els dels que poden actuar en una plataforma d'esquerra. En trobariem molts que són bàsicament els nostres enemics i amb els quals no hi volem contacte. En trobariem d'altres que no ens entenen de res i ens tenen per uns desconfiats. Nosaltres hi fariem nosa i topariem amb tot-hom. Perquè? Senzillament: perquè l'Esquerra és una cosa, i el Socialisme n'és un altra.

Reclamen per a nosaltres el singular privilegi d'una distinció indiscutible. Ho sab l'il·lustre home públic que es dirigeix especialment a nosaltres. El Socialisme és una escola, una disciplina, un mètode. Apreciem l'importància de les lluites parcials, de les accidentalitats, de les solucions fragmentàries. Però perseguim un fi. Volem la total transformació del règim i no podem entretenir una amistat precària amb aquells que no volen renunciar a llur situació i són, per consegüent, els primers punts de la societat present. El que vulgui venir amb nosaltres o desitgi el nostre concurs ha d'acceptar sense reserves el principi de la socialització. El demés pot ésser previ o complementari, però això és fonamental. Als que no pensin com nosaltres, no els hi farem cap retret. Però ells tenen un camí a seguir, i nosaltres tenim el nostre. Salut!

En aquests moments tristos són molts que giren l'esguard a nosaltres, i ens interroguen en la esperança de que podríem assenyalar un punt cardinal o la estrella del dia. Però nosaltres no podem aconsolar-los. Quan ens veuen rígids, inflexibles, inmutables, baixen els ulls melancòlicament i pensen secretament que més prefereixen la tirania i el despotisme que l'alborar d'una humanitat rejuvenida, terriblement justa. Que hi farem! L'alta majestat de l'ideal que ens crida, no ens deixa caure en cap temptació de victòria prematura i fàcil. Sofrim molt, sofrim sempre, més com que no ens fetilla el favor popular, ni trobariem repòs en la suspensió d'aquesta lluita infinita, no volem tampoc el refrigeri de les efusions circumstancials que ens deixarien veure més d'aprop la negror d'unes ànimes que han parlat alguna hora de llibertat i democràcia per a devorar tota llur substància i llençar els ossos a la plebs estulta i envilida.

Coincidències? Les tenim amb tots els socialistes de la terra. A casa nostra tenim l'honor de no coincidir amb ningú. Ja vindrà la nostra hora! No confessa el mateix senyor Domingo que l'únic que queda en peu a Espanya, després del gran desastre, és el Socialisme?

I doncs?

El número de dissabte, dia 8 de març, de

JUSTICIA SOCIAL

estarà dedicat a commemorar el PRIMER ANIVERSARI de la mort d'en

Salvador Seguí

Contindrà articles, escrits expressament, per

Gabriel Alomar

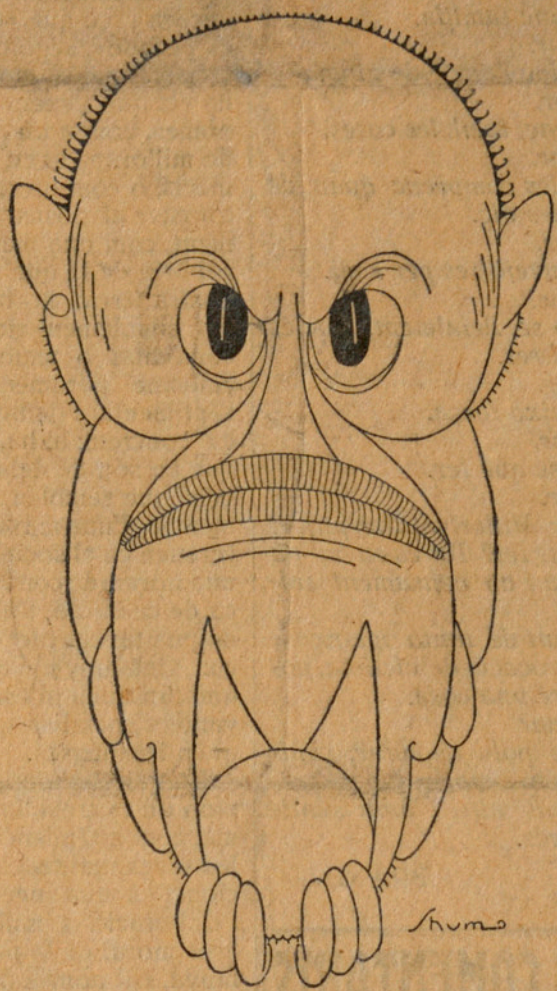
Josep Viadiu

Manuel Escorza

i altres.

Publicarà el retrat del «Noi del Sucre», fragments inèdits de la seva vida i pàgines escullides de la seva obra.

Una obra de "El Poeta"

Caricatura d'en Mussolini

Per l'indult d'en Joan Baptista Acher

En agafar la ploma per a encapçalar aquest article una emoció pregonada ens colpeix. Mai no l'havíem sentida tan fortament com ara. Havem escrit el nom de «El Poeta» tremolant-nos la ploma.

I és que el seu nom ens evoca una bella vida d'ideals i de sofriments i la visió d'un home bo condemnat a mort. Joan Baptista Acher, proclamat pel poble «El Poeta», en aquests instants és el símbol més pur del poble vexat.

Acher és català, nascut en un poblet de la nostra terra. Aviat, sentí que el seu esperit tenia uns afanyos més grans que el que la vida rural podia oferir-li. I als dotze anys, quan la misèria de la seva família i la mort de la seva mare i de germans seus li havien fet conèixer l'agre copa de l'amargura, es llençà a rodar món; Acher sentia profundament que havia nascut per l'ideal i una grossa afició al dibuix li revelà que li calia emprendre el camí de l'art.

A Barcelona primer, a París després, i darrerament, més que enlloc, un altre cop a Barcelona, conegué el que eren les veritables sofrències.

La vida del company ha estat una lluita constant, una constant plasmació de les privacions.—Calguent-li tocar tots els oficis per a poguer viure, havent de palpar a totes les mortificacions per a poguer formar l'artista, Joan Baptista Acher visqué més que ningú les injustícies socials que ens aplaen. Ell vejà que cosa és la pesant vida del treballador, vejà com passava dies sense gustar la vianda, vejà com passava ignorat el dibuixant per les conveniències dels artistes reclosos dins la fràgil glòria de les capelletes.... I el seu esperit d'home bo, naturalment, s'anà decantant més cada dia cap al lliberalisme més radical.

Las lectures que li donà a gustar un amic de París, un dels seus pocs amics cordials, li forjà un sentit poètic, potser una mica romàntic, en el seu esperit sentimental d'artista. Aquesta gran dolcesa, aquesta gran espiritualitat, s'imposà al poble, i el poble l'anomenà «El Poeta». I en el fons, Acher, dibuixant i idealista, no és res més que un poeta: una bella poesia és la seva art plàstica i la seva propaganda social, fortament sentida.

Com tothom que ha sofert molt i ha estimat molt als homes, Acher té un alt concepte de l'amistat. I «El Poeta» només ha tingut dos veritables amics; anarquistes ambdós, aquests amics li han estat arrabassats per la injustícia humana. Com a tribut a un d'ells—un escriptor que signava amb el pseudònim de «Shumberium»—l'Acher signa les seves obres amb les quatre primeres lletres d'aquest nom: Shum.

Des d'aquella edat dels dotze anys, que la grandesa de l'art començà a emportar-s'el, fins avui, deu anys més tard, el dibuixant s'ha imposat. «El Poeta» lluitador de la emancipació del treballador, es avui «Shum» pel poble.

L'art de Acher té una força corpenedora. El seu llapic dibuixa les línies amb una gran robustesa. Una magnífica senzillesa, una subtil estilització, una fortalesa d'expressivitat, un immens sentiment, un just sentit de la vida, són les característiques del seu dibuix, d'impecable factura. Algú l'ha titllat d'imitador del Mestre Bagaria; no cal negar l'identitat d'escola, però l'Acher és un artista amb personalitat, i el que és essencial, tanmateix, és ésser artista. L'humor de «Shum», aquesta rara qualitat dels homes que han patit molt, té un grandios sentiment de la realitat, i els seus dibuixos, còmics a primera vista, duen amarat un fibló, agudament àcid. En la obra humorística de «Shum», hom hi veu tota la seva tràgica vida i tota la tràgica vida dels treballadors. La obra no humorística de «Shum» aquella bella «Amnistia», clamor dels presos», per exemple, peca un xic de cerebralista. «Shum» és un humorista, seriósament humorista, tragicament humorista.

Joan Baptista Acher, l'artista, l'home lliberal, està condemnat a cinquanta nou anys de presiri i a pena de mort!

Aquest número ha passat per la censura.

Estem segurs, pobre amic Acher, que el nostre crit no's podrà debades. Si bé ens separa la pràctica de les doctrines, els nostres cors daleixen per un maleix ideal alliberador i la nostra veu té el mateix accent. La força d'aquest ideal s'ha d'imposar. Els oprimitos som més que els opresos, i la raó està amb nosaltres. Som la multitud, i sentim amb massa força el nostre ideal redemptor, per a que la nostra veu, per a que la veu del poble, no s'imposi davant del vostre cas.

CRONICA HEBDOMADARIA

Política internacional

Ja fa anys que Grecia atravessa un període de fonda perturbació. En 1909, el coronel Jorbas va promoure un moviment que va tenir per resultat la separació de l'exèrcit dels membres de la Casa reial i l'aparició de Venizelos en el camp polític. En 1916, Venizelos, Konduriotis i Danglis varen fer la revolució de Salònica el resultat de la qual fou la abdicació del rei Constantí i el començ de l'agreg oposició entre venizelistes i reialistes. Ocorregué després, en les eleccions de novembre de 1920, la derrota de Venizelos i la reposició del rei Constantí. En Setembre de 1922, després de la catàstrofe de l'Àsia Menor, els coronels Gonatas i Plastiras varen desembarcar a Lauris amb una gran massa d'exèrcit i varen exigir l'abdicació de Constantí i la dimissió del ministeri Triandafillakos. El règim conegut amb el nom de la «revolució de 1922» ha durat fins que Venizelos s'ha fet novament càrrec del govern de Grecia, en els primers dies d'aquest any.

Però, fins durant el govern revolucionari, en octubre de 1923, l'alçament del coronel Metaxas va regar de sang les planes de Macedonia i de Beocia. Són, doncs, quatre revolucions violentes en catorze anys i, ben analitzades totes quatre, amb els períodes intermitjos d'agitació i de lluita incessant, és una sola revolució que ha de liquidar-se i resumir-se amb l'implantació d'un nou règim que no consenti intrusions indègues de la dinastia i no exposi el país a ésser joguina dels interessos d'aquesta dinastia o de nacions més o menys protectores.

Entretant, Grecia ha passat dels horrors de la guerra balcànica (octubre de 1912 a agost de 1913) a la seva intervenció en la guerra gran (26 novembre 1916) sostenint després la desgraciada expedició a l'Àsia Menor que va acabar amb l'aniquilament del seu exèrcit per les tropes de Kemal Paixà (setembre de 1922) i amb el laboriós tractat de Lausana, relativament ventafós per la desgraciada nació. Convé no oblidar la desastrosa guerra sostinguda amb Turquia en 1897 per l'anexió de Creta, i les felonies d'Itàlia amb l'ocupació de les illes del Denocaneso i posteriorment amb l'ocupació de Corfú i subsegüents vexacions.

Demés cal tenir en compte les múltiples i diverses obligacions que s'ha vist forçada a complir, derivades dels diferents tractats que ha firmat com a conseqüència d'aquests conflictes armats. Bastarà a donar-ne idea una clàusula del tractat de Lausana, per la qual Grecia ha d'expatriar la seva població musulmana que no baixa de 350.000 persones repartides entre Macedonia, Creta, Tessalia i l'Epir, la major part de les quals són nascudes en el lloc de llur residència i, per consegüent, es resisteixen a anar a Turquia. Altre, el problema dels seus refugiats procedents de l'Àsia Menor que no baixen de 100.000, la major part famolencs i indigents. I finalment els neguits constants que reporta un veinatge turbulent i incivil com els muntanyencs i macedonics, les bandes búlgares i l'habitual desllealtat de la política balcànica, d'Itàlia i d'altres potències interessades en l'actitut i el perverir de la pobre Grecia.

Am tots aquests antecedents, cap nova que vingui de Grecia per extravagant i extraordinària que sigui, haurà de sorprendre'ns. Trenta anys d'agitació interior i de conflictes exteriors, justificuen qualsevol acte de deliri. Per això nosaltres, tot i reprovant-la, ens expliquem la brutal execució dels tres expressidents Goumaris, Stratos i Protapapakakis, el general Headgenestis i els ex-ministres Baltazis i Theotokis (desembre de 1922). És natural que després de tants sobresalts, engunies i tragèdies, el poble grec cometi actes de follia i d'histerisme. I és natural que les passions es trobin desencadenades i que el prestigi de Venizelos i les seves altes aptituds de governant hagin fracassat en el caos mental i sentir mental que presenta avui la nació grega.

Venizelos ha dimisit. Venizelos és vell i nafrat i la Grecia d'ara no és la seva Grecia de 1910, quan ell organitzava la Lliga balcànica. Venizelos ha d'intervenir en la direcció de la política del seu país, però no pot portar una vida activa. Altra cosa fora fracassar en absolut i escursar-se lamentablement la vida. Les lluites de partit i banderia seran vives a Grecia per molts anys, i la gran autoritat moral de Venizelos no pot esborrar les horribles ferides i greuges personals i col·lectius que s'han inferit uns i altres.

El successor de Venizelos es Kafandaris i els seus ministres, llevat de Roussos i Michalakopoulos, són els mateixos de l'anterior gabinet. El seu Plan governamental, és seguir la política de Venizelos—per a lo qual compta amb una enorme majoria en l'Assemblea nacional—i convocar el plebiscit popular per a darrers de març o primers d'abril, pel qual es decidirà si Grecia ha de tenir república o monarquia, resoldre si ha de continuar l'antiga dinastia o hi ha d'haver altre rei que l'exilat Jordi II. El govern vol preparar el plebiscit amb estricta imparcialitat i segons normes constitucionals. Vol evitar apassionaments i violències per a conèixer la veritable voluntat nacional. Per això Venizelos va imposar l'amnistia pels sublevats de la fracassada temptativa reialista dirigida per Metaxas i la reparació de la premsa monàrquica temps ha suprimida. Va declarar que ell votaria per la República, però sap que els partidaris de la monarquia són molts encara i vol saber exactament si són els més.

En aquestes condicions, si la República triomfa, la seva acceptació per part de les potències «protectores» (França i Gran Bretanya) no oferirà grans dificultats i Grecia tindrà un govern consistent i estable que pot preparar el seu perverir i retornar el sossego i la normalitat a aquell desgraciat país. L'imposició violenta de la República, tal com volen els fanàtics republicans i part de l'exèrcit, complicaria més la situació i toparia amb una fonda oposició dintre i fora de Grecia. Ens aventurem a pronosticar que triomfarà la República per mitjans lícits i decorosos i Grecia trobarà el repòs que necessita i podrà laborar eficaçment per millorar les condicions econòmiques i culturals de la seva complexa població la qual ofereix en aquests aspectes un panorama deplorable.

M. Serra i Moret.

Confiam que els nostres lectors es faran càrrec del esforç que realitza JUSTICIA SOCIAL substituint a darrera hora els articles suprimits per la censura, amb nou original aprovat pel censor.